

Yhdistykset mukaan kuntien hyvinvointisuunnitelmatyöhön

Hyvät kuntien päättäjät ja viranhaltijat,

Järjestöasiain neuvottelukunta Jane vetoaa kuntien hyvinvointisuunnittelusta vastaaviin viranhaltijoihin ja päättäjiin järjestöjen osallistamiseksi hyvinvointisuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen.

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Pohjois-Karjalassa on 3763 yhdistystä (PRH 25.1.2024). Yhdistysten toiminta on tärkeää ja kustannustehokasta kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa. Yhdistykset tarjoavat ihmisille toimintaa, tukea ja osallistumismahdollisuuksia. Järjestökyselyn 2023 mukaan yhdistysten yleisimpiä toimintamuotoja ovat harrastustoiminnan organisoiminen, tapahtumien järjestäminen, virkistystoiminta, vapaaehtoistoiminta ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten ohjaus ja neuvonta.

Yhdistykset toimivat lähellä ihmisten arkea ja näin ollen yhdistyksille on karttunut myös paljon havaintoja ja kokemustietoa asukkaiden hyvinvoinnin haasteista ja tietoa hyvinvointia tukevista hyvistä toimintamuodoista. Tätä tietoa ja kokemusta on tärkeää hyödyntää myös kunnan hyvinvointisuunnittelussa. Onkin tärkeää, että yhdistykset otetaan kiinteästi mukaan osaksi kunnan hyvinvointisuunnittelua ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa.

Kunta voi ottaa yhdistykset mukaan hyvinvointisuunnitelmatyöhön esimerkiksi:

- Käsittelemällä teemaa yhdistysten kanssa kunnan järjestötapaamisessa (mahdollinen työpaja)
- Käsittelemällä aihetta kunnan yhteistyörakenteissa ja neuvostoissa (esim. järjestöyhteistyön ryhmä, neuvostot, kumppanuuspöydät)
- Toteuttamalla yhdistyksille kysely hyvinvointisuunnitelmaan liittyen (esimerkiksi kartoitetaan mitä toimintaa yhdistyksillä on hyvinvointisuunnitelman painopisteisiin liittyen)
- Pyytämällä kommentteja/lausuntoja verkkosivujen kautta
- Kirjaamalla kunnan ja yhdistysten väliset yhteistoimintamuodot hyvinvointisuunnitelman toimenpiteisiin
- Tarkastella yhteistyön toteutumista ja onnistumista yhdessä yhdistysten kanssa

On tärkeää sitoa yhdistysten osallistaminen säännölliseksi osaksi kunnan hyvinvointisuunnittelun vuosikelloa, niin että yhdistykset pääsevät suunnittelemaan jo valmisteluvaiheessa hyvinvointisuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä sekä arvioimaan hyvinvointisuunnitelman toteutumista.

Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunta JANE

Joensuussa 9.4.2024

Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunta JANEn puolesta

Anniina Kontiokorpi, JANEn pj

Lisätietoja:

Anne Pyykkönen, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry, Janen sihteeri,
anne.pyykkonen@pksotu.fi, p. 045 117 9340

Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunta JANE on maakunnan järjestöjen yhteistyöryhmä. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat järjestöjä eri yhdistystoiminnan toimialoilta. JANE toimii järjestö- ja yhdistystoiminnan asiantuntijaryhmänä Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa